

Secció I.- COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

1.- Disposicions generals

Presidència del Govern

LLEI 11/1988, DE 26 D'OCTUBRE, DE DECLARACIÓ DE L'ÀREA QUE COMPREN LA ZONA D'ATALIS, BARRANCS DE SA VALL I ES BEC I PLATGES DE SON BOU, EN ELS TERMES MUNICIPALS DE ES MERCADAL I ALAIOR COM ÀREA NATURAL D'ESPECIAL INTERÈS

EL PRESIDENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei, i d'acord amb el que estableix l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, tenc a bé promulgar la següent

L L E I

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Les zones humides com maresmes i prats anegats són àrees naturals amb una elevada producció biològica, la qual cosa permet donar vida a un elevat nombre de plantes i animals.

Al seu interior i als voltants, s'hi fa una activitat natural intensa; si estan en contacte amb la mar, són més útils per contribuir a renovar i mantenir els recursos de pesca. A més, són necessàries de conservar ja que són zones de reserva natural i genètica imprescindibles per a un futur incert.

Les zones humides i els barrancs són paratges d'un notable valor paisatgístic, i juguen una funció esmorteïdora i equilibradora de les activitats humanes distorsionadores dins la natura.

El prat de Son Bou s'estén paral·lel a la platja del mateix nom, de la qual se separa per un sistema de dunes, d'uns 3 Kms. de llarg, ecosistema d'alt valor ecològic, tant per la seva raresa com per la seva varietat biològica. Ocupa una superfície aproximada de 150 Ha. i rep l'aigua de dos torrents; això permet que el prat -que haurà de ser objecte d'especial protecció segons la Llei d'Aigües (B.O.E. 8.8.85)- mantengui un grau d'humiditat i fertilitat suficient durant tot l'any. Està cobert per una espessa vegetació formada principalment per canyís, tamarrells, joncs bovals (*Scirpus maritimus*), vells exemplars de savines (*Juniperus phoenicea*) i llianes a les zones d'inundació permanent, i amb prats herbacis, orquídees, lliris, abatzers i altres en els voltants. Aquesta vegetació alimenta i serveix de refugi, al mateix temps, a una fauna nombrosa i a vegades insospitada: inclou grans quantitats d'invertebrats, i també peixos, amfibis, rèptils, mamífers i aus; aquestes, almanco seixanta espècies s'hi relacionen en les diferents estacions de l'any, disset hi nidifiquen, grans esbarts la visiten en les seves migracions i altres hi vénen a cercar menjar des d'altres ambients del rodol, com els tords, els estornells, els rupits, les oronelles i vinjolites o les aus de presa que crien a l'illa.

Aquesta maresma, la principal àrea humida de la costa sud, forma, amb les dunes, boscs i cultius dels rodols, una sola unitat ecològica -fràgil en presència de l'home-, encara amb unes característiques que la fan única a Menorca.

A la part més oriental de les platges de Son Bou, hi ha -segons M. Angels Cardona- un dels pocs penyals de marès de l'illa amb la comunitat de poca anomenada *Hippocrepidium balearicae*, abundant a Eivissa i a Mallorca i escassa a Menorca.

Menció a part pel seu alt valor històric-arqueològic mereixen la Basílica Paleocristiana de Son Bou i les coves i el poblat prehistòric d'es Cap de ses Penyes i de Llucalari.

A la zona occidental, Atalis ofereix també un elevat valor ecològic i social. El bosc que s'ubica a la seva part nord conté el pi endèmic *Pinus Ceciliae*, espècie molt rara, l'hàbitat de la qual queda restringit quasi exclusivament a l'àrea esmentada i que, com a comunitat vegetal única conté altres espècies protegides, unes pel Conveni de Berna (B.O.E. 1.10.86) i altres -com el mateix *Pinus Ceciliae* i la *Lysmachia minoricensis*, endemisme de sa Vall- per l'O.M. de 17.09.84.

Els barrancs de sa Vall i d'es Bec, amb cabdaloses fonts, són la conca que esdevé el marc de l'àrea esmentada i qualsevol afectació al seu àmbit natural tindria efectes negatius damunt l'ecosistema que es pretén protegir mitjançant aquesta llei.

D'altra banda, l'impacte de tres urbanitzacions -Torre Soli, Sant Jaume i Son Bou- fa que l'àrea descrita esdevengui l'única zona encara no malmesa, però amb fortes pressions ambientals depredadores (vessament d'aigües residuals a l'interior del prat, dessecació per abocaments de peltret i fens, ocupació de les dunes per instal·lacions comercials de platges i aparcaments de vehicles, etc.), advertides per l'Institut d'Estudis Ecològics al seu Estudi sobre Àrees de Protecció de Balears (juliol, 1985) i denunciades pel G.O.B., pel Consell Insular de Menorca i per diverses associacions ciutadanes.

Sección I.- COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

1.- Disposiciones generales

Presidencia del Gobierno

LEY 11/1988, DE 26 DE OCTUBRE, DE DECLARACION DEL AREA QUE COMPRENDE LA ZONA DE ATALIS, BARRANCS DE SA VALL Y ES BEC Y PLATGES DE SON BOU, EN LOS TERMINOS MUNICIPALES DE MERCADAL Y ALAIOR COMO AREA NATURAL DE ESPECIAL INTERES

EL PRESIDENTE DE LA COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

Sea notorio a todos los ciudadanos que el Parlamento de las Islas Baleares ha aprobado y yo, en nombre del Rey, y de acuerdo con lo que establece el artículo 27.2 del Estatuto de Autonomía, tengo a bien promulgar la siguiente

L E Y

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Las zonas húmedas como marismas y prados anegados son áreas naturales con una elevada producción biológica, cosa que permite dar vida a un elevado número de plantas y animales.

En su interior y en los alrededores, se produce una actividad natural intensa; si están en contacto con el mar, son más útiles para contribuir a renovar y mantener los recursos de pesca. Además, es necesario conservarlas por ser zonas de reserva natural y genética imprescindibles para un futuro incierto.

Las zonas húmedas y los barrancos son parajes de un notable valor paisajístico, y juegan una función amortizadora y equilibradora de las actividades humanas distorsionadoras en la naturaleza.

El prado de Son Bou se extiende paralelo a la playa del mismo nombre, de la cual se separa por un sistema de dunas, de unos 3 km.s, de largo, ecosistema de alto valor ecológico, tanto por su rareza como por su variedad biológica. Ocupa una superficie aproximada de 150 Ha., y recibe el agua de dos torrents; esto permite que el prado -que deberá ser objeto de especial protección según la Ley de Aguas (B.O.E. 8.8.85)- mantenga un grado de humedad y fertilidad suficiente durante todo el año. Está cubierto por una espesa vegetación formada principalmente por cañizo, tamarindos, juncos bovals (*Scirpus maritimus*), viejos ejemplares de sabinas (*Juniperus phoenicea*) y llianes en las zonas de inundación permanente, y con prados herbáceos, orquídeas, lirios, zarzas y otros en los alrededores. Esta vegetación alimenta y sirve de refugio, al mismo tiempo, a una fauna numerosa y en ocasiones insospechada: incluye grandes cantidades de invertebrados, y también peces, anfibios, reptiles, mamíferos y aves; de éstas, al menos sesenta especies, se relacionan con las diferentes estaciones del año, diecisiete nidifican allí, grandes bandadas la visitan en sus migraciones y otros van a buscar alimento desde otros ambientes de la zona, como los tords, los estorninos, los petirrojos, las golondrinas o las aves de presa que crien en la isla.

Esta marisma, la principal área húmeda de la costa sur, forma, con las dunas, bosques y cultivos de la zona, una sola unidad ecológica -frágil en presencia del hombre-, todavía con unas características que la hacen única en Menorca.

En la parte más oriental de las playas de Son Bou, existen -según M. Angels Cardona- uno de los pocos penascos de marés de la isla con la comunidad poco conocida *Hippocrepidium balearicae*, abundante en Ibiza y en Mallorca y escasa en Menorca.

Mención aparte por su alto valor histórico-arqueológico merecen la Basílica Paleocristiana de Son Bou y las cuevas y el poblado prehistórico de es Cap de ses Penyes y de Llucalari.

En la zona occidental, Atalis ofrece también un elevado valor ecológico y social. El bosque que se ubica en su parte norte contiene el pino endémico *Pinus Ceciliae*, especie muy rara, cuyo hábitat queda restringido casi exclusivamente al área citada y que, como comunidad vegetal única contiene otras especies protegidas, unas por el Convenio de Berna (B.O.E. 1.10.86) y otras -como el propio *Pinus Ceciliae* y la *Lysmachia minoricensis*, endemismo de sa Vall- por la O.M. de 17.09.84.

Los barrancos de sa Vall y de Es Bec, con caudalosas fuentes, son la cuenca que se convierte en el marco del área citada y cualquier afectación en su ámbito natural tendría efectos negativos sobre el ecosistema que se pretende proteger mediante esta Ley.

Por otra parte, el impacto de tres urbanizaciones -Torre Soli, Sant Jaume y Son Bou- hace que el área descrita se convierta en la única zona todavía no maltratada, pero con fuertes presiones ambientales depredadoras (vertimiento de aguas residuales en el interior del prado, desecación por vertidos de escombros y basuras, ocupación de las dunas por instalaciones comerciales de playas y aparcamientos de vehículos, etc.), advertidas por el Instituto de Estudios Ecológicos en su Estudio sobre Áreas de Protección de Baleares (julio, 1985) y denunciadas por el G.O.B., por el Consell Insular de Menorca i per diverses associacions ciutadanes.

L'Inventari d'Espais Naturals de Protecció Especial redactat per l'Institut per a la Conservació de la Naturalesa (ICONA) el 1984, conté la zona descrita com a inclosa en un dels espais principals que a Menorca mereixen protecció.

Per tot això, i a l'empara del que es disposa a la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interès Especial.

Article 1.-

Es declara la zona d'Atalís, Barrancs de Sa Vall i d'Es Bec i Prat i platges de Son Bou, Àrea Natural d'Interès Especial a tots els efectes que preveu la Llei 1/1984, de 14 de març, d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interès Especial.

Article 2.-

L'Àrea Natural d'Interès Especial d'Atalís, Barrancs de Sa Vall i d'Es Bec i Prat i platges de Son Bou és situada als Municipis d'Es Mercadal i d'Alaior i té com a límits naturals els que queden grafats en el plànol annex.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA.-

El règim urbanístic transitori aplicable al sòl no urbanitzable d'especial protecció fins a l'aprovació del Pla Especial de Protecció previst a l'article 5 de la Llei 1/84 d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interès Especial serà el següent:

A tota l'àrea s'aplicaran les determinacions establertes en el Pla Provincial d'Ordenació de les Balears, aprovat definitivament el 4 d'abril de 1973 per als Elements Paisatgístics Singulars.

DISPOSICIÓ FINAL PRIMERA.-

Hom autoritza el Govern de la Comunitat Autònoma a dictar les disposicions necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'aquesta Llei.

DISPOSICIÓ FINAL SEGONA.-

La present Llei tindrà vigència a partir del dia següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tant ordeno que tots els ciutadans guardin aquesta Llei i que els Tribunals i les Autoritats a les quals correspongui la facin guardar.

A Palma de Mallorca, a dia vint-i-sis d'octubre de mil nou-cents vuitanta-vuit.

EL PRESIDENT,

Signat: Gabriel Cañellas Fons

El Conseller d'Obres Públiques
i Ordenació del Territori,
Signat: Jerónimo Sáiz Gomila.

El inventario de Espacios Naturales de Protección Especial redactado por el Instituto para la Conservación de la Naturaleza (ICONA) en 1984, contiene la zona descrita como incluida en uno de los espacios principales que en Menorca merecen protección.

Por todo ello, y al amparo de lo que se dispone en la Ley de Ordenación y Protección de Áreas Naturales de Interés Especial.

Artículo 1.-

Se declara la zona de Atalís, Barrancos de Sa Vall y Es Bec y Prado y playas de Son Bou, Área Natural de Interés Especial a todos los efectos que prevé la Ley 1/1984, de 14 de marzo, de Ordenación y Protección de Áreas Naturales de Interés Especial.

Artículo 2.-

El Área Natural de Interés Especial de Atalís, Barrancos de Sa Vall y de Es Bec y Prado y playas de Son Bou está situada en los Municipios de Es Mercadal y de Alaior y tiene como límites naturales los que quedan grafados en el plano anexo.

DISPOSICION TRANSITORIA.-

El régimen urbanístico transitorio aplicable al suelo no urbanizable de especial protección hasta la aprobación del Plan Especial de Protección previsto en el artículo 5 de la Ley 1/84, de Ordenación y Protección de Áreas Naturales de Interés Especial, será el siguiente:

En toda el área se aplicarán las determinaciones establecidas en el Plan Provincial de Ordenación de las Balears, aprobado definitivamente el 4 de abril de 1973 para los Elementos Paisajísticos Singulares.

DISPOSICION FINAL PRIMERA.-

Se autoriza al Govern de la Comunitat Autònoma para que dicte las disposiciones necesarias para la aplicación y el desarrollo de esta Ley.

DISPOSICION FINAL SEGUNDA.-

La presente Ley tendrá vigencia a partir del día siguiente al de su publicación en el "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

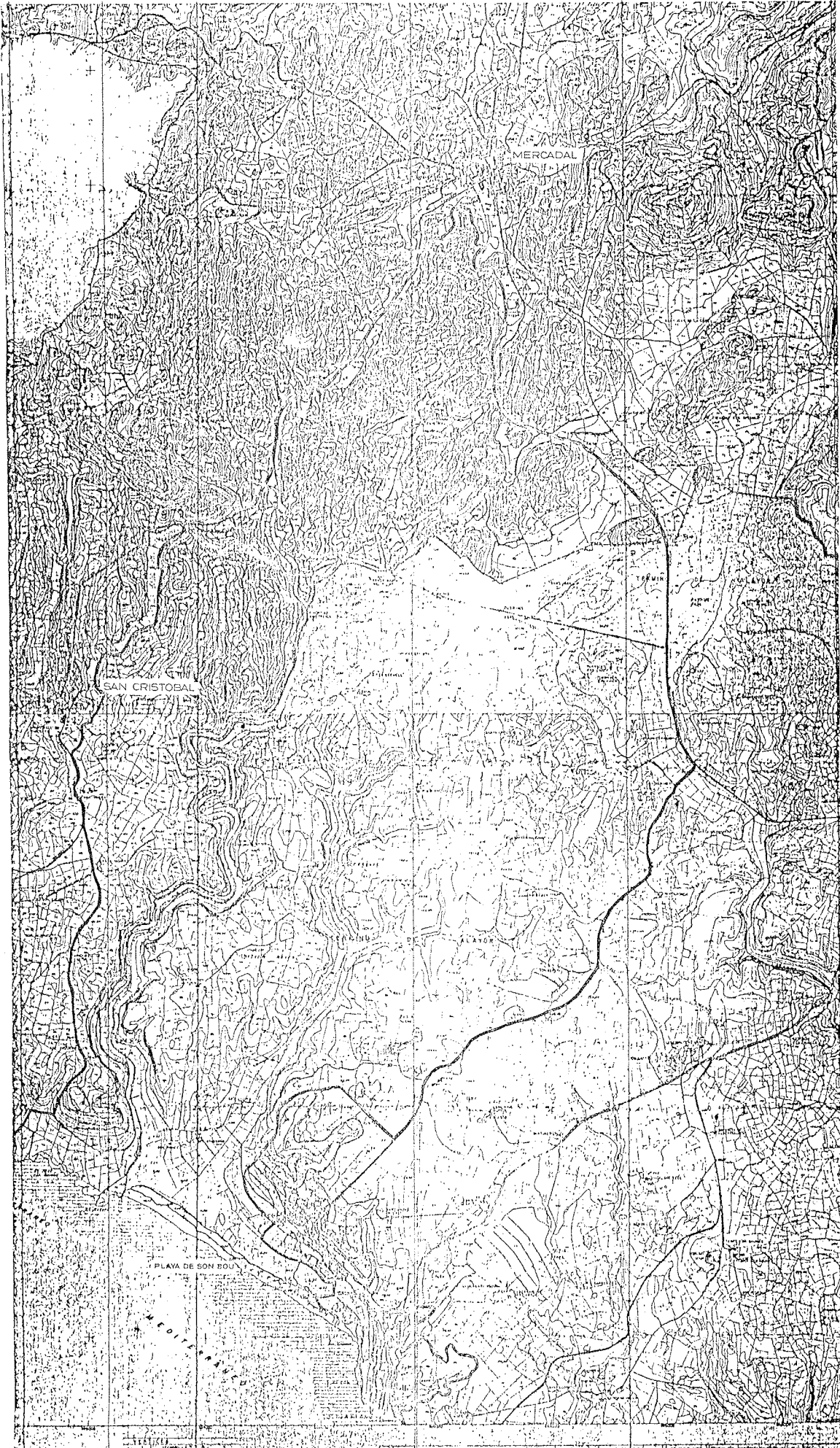
Por tanto ordeno que todos los ciudadanos guarden esta Ley y que los Tribunales y las Autoridades a las que correspondan la hagan guardar.

En Palma de Mallorca, a veintiseis de octubre de mil novecientos ochenta y ocho.

EL PRESIDENTE,

Fdo.: Gabriel Cañellas Fons.

El Conseller de Obras Públicas
y Ordenación del Territorio,
Fdo. Jerónimo Sáiz Gomila.

LEY DE DECLARACION DE AREA NATURAL
 DE ESPECIAL INTERES DE LAS ZONAS DE
 ATALIS, BARRANCO DE SA VALL, ES BEC Y
 PLAYAS DE SON BOU TT.MM. DE
 ES MERCADAL Y ALAIOR

LLEI DE DECLARACIÓ D'ÀREA NATURAL
 D'INTERÉS ESPECIAL DE LES ZONES
 D'ATALIS, BARRANC DE SA VALL, ES BEC
 I PLATGES DE SON BOU TT.MM. D'ES
 MERCADAL I ALAIOR.